

Vår dato
26. mars 2021

Vår referanse

Deres dato
18. desember 2020

Deres referanse

Vår saksbehandler
Bergan/Wagle/Gjesdahl

INNSPILL TIL GJENNOMFØRING AV DIGITALMARKEDSDIREKTIVET MV.

Det vises til Kulturdepartementets anmodning om innspill til gjennomføring av digitalmarkedsdirektivet mv. i norsk rett.

Med virkning fra 5. mai 2020 ble eierskapet til Canal Digital AS (Canal Digital) og VCB Sweden AS (Viasat) overtatt av Allente Group AB, etter forutgående godkjenning fra EU-kommisjonen. Allente Group AB er 50% eid av hhv Telenor og Nordic Entertainment Group og distribuerer gjennom Canal Digital og Viasat tv-pakker til over 1,1 millioner husholdninger i Norden, hovedsakelig via satellitt og IP-TV. TV-pakkene som distribueres består av lineære fjernsynskanaler, start-forfra og ukesarkiv knyttet til de lineære sendingene samt arkivinnhold og såkalte SVOD-tjenester.

Canal Digital og Viasat (Allente) har følgende synspunkter på spørsmålene 75, 76 og 77 knyttet til nett- og videresendingsdirektivet i departementets anmodning om innspill:

Til spørsmål 75:

Allente registrer at det svenske forslaget til gjennomføring av direktivet ikke inneholder regler om obligatorisk rettighetsforvaltning og kollektiv avtalelisens for klarering av slik overføring til allmennheten som nevnt i artikkel 8, der «*et kringkastingsforetak ved direkte injisering overfører sine programbærende signaler til en signaldistributør uten at kringkastingsforetaket selv samtidig overfører disse programbærende signalene direkte til allmennheten, og signaldistributøren overfører disse programbærende signalene til allmennheten*», og hvor det etter direktivet finner sted én enkelt overføring til allmennheten som kringkaster og distributør er ansvarlig for hver sin del av. Begrunnelsen for dette er oppgitt å være at denne formen for distribusjon «*förefaller inte förekomma på den svenske marknaden*». Det er vanskelig å se at dette kan være helt riktig og det synes også i slike situasjoner uansett å være grunn til å la distributøren kunne nyte godt av slik en avtalelisensordning som gjelder for videresending og som sikrer at alle rettigheter som ikke fra før er klarert kan klareres for den delen av distribusjonen som distributøren etter direktivet måtte være ansvarlig for. Den generelle avtalelisensen, med mulighet for opt-ut, er ikke et tilfredsstillende alternativ for klarering av lineære audiovisuelle produksjoner der antallet rettigheter og rettighetshavere kan være svært høyt og distribusjonen skjer «live».

Til spørsmål 76:

Det har i Norge vært problematisert hva som utgjør og omfattes av det rettslige begrepet «videresending» i åndsverklovens forstand og ansvarsreglene for klarering av distribusjon som ikke kan karakteriseres som videresending. Disse spørsmålene har funnet sin avklaring bl.a. gjennom to Høyesterettsdommer (HR-2016-562-A (Norwaco vs. Get) og HR-2018-2268 (RiksTV vs. Tono)). Slik Allente oppfatter situasjonen har aktørene i bransjen stort sett slått seg til ro med disse avklaringene og markedet synes nå å fungere relativt godt i relasjon til dette. Allente er positiv til at det gjennom direktivet synes å kunne bli stilt til rådighet regler om kollektiv avtalelisens som gjør det mulig for den klareringsansvarlige å få klarert alle nødvendige rettigheter knyttet til audiovisuelle produksjoner på en effektiv og enkel måte, og uten å risikere å bli møtt med opt-ut krav fra enkeltstående rettighetshavere som i så fall vil kunne underminere formålet med og verdien av klareringen. Samtidig er det viktig, ikke minst i en tid med rivende teknologisk utvikling, at lovgivningen forblir mest mulig teknologinøytral, slik de aktuelle deler av åndsverkloven er i dag og der kringkaster står fritt til å overføre programmene direkte til allmennheten på de måter og via de distribusjonsplattformer som kringkaster selv måtte ønske og der videresending også kan skje via de distribusjonsplattformer som operatører av videresendingstjenester selv måtte ønske. Det ville være svært uheldig og virke mot sin hensikt om implementering av direktivet skulle påvirke eller endre prinsippet om teknologinøytralitet.

Til spørsmål 77:

Allente ser det som lite hensiktsmessig å kommentere inngående på forholdet mellom direktivets regulering og Høyesteretts vurdering i HR-2018-2268. Høyesterettsavgjørelsen handlet primært om RiksTV ansvar som distributør og synes i stor grad å være basert på faktum i saken, dvs. mangelfull klarering fra kringkasterne av musikkrettigheter i fjernsynskanaler distribuert av RiksTV i bakkenettet, jf. dommens punkt 34 hvor det bl.a. heter «[...] *Partene er enige om at sendingene inneholder åndsverk hvor bruken må klareres med opphaverne. Derimot er partene uenige om hvem som har klareringsplikten – kringkasteren eller distributøren RiksTV. De er videre uenige om i hvilken grad verkene faktisk er klarert for utsendelse i det norske bakkenettet av TONOs britiske søsterorganisasjon PRS*». Det er ikke helt uventet at RiksTV i en slik situasjon ble ansett for kunne holdes ansvarlig for å rydde opp i og betale for den mangelfulle klareringen av musikk knyttet til fjernsynskanaler som ble distribuert av RiksTV i bakkenettet. Spørsmålet om kringkasternes eget/direkte ansvar for den mangelfulle musikkklareringen av fjernsynssendingene var ikke omfattet av noen av partens påstander, men klargjøres i direktivet for så vidt gjelder slik distribusjon som beskrevet i artikkel 8 og hvor det etter direktivet finner sted én enkelt overføring til allmennheten som kringkaster og distributør er ansvarlig for hver sin del av. Det er viktig at implementeringen av en slik bestemmelse tar på alvor og reflekterer at det bare er én enkelt overføring til allmennheten som skal klareres og at kringkaster og distributør ikke er solidarisk ansvarlig, men ansvarlig for hver sin del, slik at det verken klareringsmessig eller vederlagsmessig finner sted noen form for dobbelklarering eller dobbelbetaling.

Med vennlig hilsen

Helge Olav Bergan
Advokat/Attorney at law, MNA
Chief Legal Officer
Canal Digital AS